

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. B. H. Coenen, W. L. Ghijsen, N. G. Kam,
J. L. A. Ledeboer, S. H. Stoffel.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

SLACHTOFFERS.

Aan de Studenten van Delft.

De strijd is gestreden; de dagen van spanning en hartschoot zijn voorbij; de gebeurtenissen, die ons land gedurende twee maanden in heftige beroering hebben gehouden, liggen achter ons.

De crisis, die wij zoo even aanschouwd hebben, is van hoogen ernst en beteekenis geweest en vormt ongetwijfeld de belangrijkste bladzijde in de Nederlandsche geschiedenis der laatste decenniën.

Aan geen onzer is deze storm onopgemerkt voorbijgegaan. Hij heeft onze gedachten en gevoelens losgerukt uit den kleinen kring onzer persoonlijke belangen en intèresses, hij heeft ons phlegma verjaagd, ons wezen doorsidderd met den ernst des levens.

Zéér verschillend zijn de indrukken, die de gebeurtenissen der laatste weken op ons gemaakt hebben. Hoe kan het anders? Waar het aantal groot is, zijn ook de karakters vele, daarbij in uiteenlopende richtingen ontwikkeld door verschillende opvoeding, omgeving, traditie.

Er zijn er onder ons, die met hartstocht en toewijding de zijde der revolteerende arbeiders gekozen hebben, er zijn er, die met alle kracht voor het bedreigde gezag zijn in de bres gesprongen. Beide categoriën verdienen onze achting, wanneer tenminste een vaste, heilig-gevoelde overtuiging aan hun daden ten grondslag ligt; slechts wanneer met grond aan dit laatste moet getwijfeld worden, wanneer zich het vermoeden baanbreekt en immer sterker opdringt, dat persoonlijk gewin hun drijfveer was —, dan wordt hun daad immoreel, dan verdienen zij onze verachting en afkeer.

De strijd is gestreden, kalmte en rust zijn althans uiterlijk in den lande weergekeerd.

Maar de groote ellende moet nog komen!

Zwaar is de nederlaag geweest, door de arbeiders geleden en talrijk zullen de slachtoffers zijn.

Volgens de Nieuwe Rotterdamsche Courant zijn bij de beide spoorwegmaatschappijen samen 1600 man ontslagen; wèl zullen er, onder den steeds sterker wordenden aandrang van buiten, waarschijnlijk nog velen weer in dienst worden genomen, doch het aantal ontslagenen blijft altijd nog wanhopend groot.

Voor menigeen is deze onbarmhartigheid der directies onbegrijpelijk en ergerlijk: in een open brief in de groote bladen betoogt een inzender, dat zelfs zij, die de actie der arbeiders misdadig vinden, toch moeten inzien, dat deze gestreden hebben voor een volgens hunne meening althans rechtvaardige zaak; dat het van meer adel getuigt den verslagen tegenstander human en met respect te behandelen,

dan hem zoo diep mogelijk te vernederen; dat hongerslijden geen straf meer is voor onzen tijd.

Maar genoeg hierover! De houding der directies critiseeren wil ik niet: ten eerste, omdat ik mij hierbij onwillekeurig op een partij-standpunt zou plaatsen — en dit te vermijden is juist mijn doel —; ten tweede, omdat, waar Prof. van Hamel en Dr. F. van Eeden onmachtig waren de directies te doen zwichten, een eventueel protest onzerzijds zeker genegeerd zou worden en wij eenvoudigweg de toestand te aanvaarden hebben, zooals zij nu eenmaal is.

Een feit is het, dat, al nemen de maatschappijen de door hen als misleid beschouwde arbeiders weer in dienst, de leiders der beweging, de zoogenaamde „raddraaiers” onverbiddelijk blijven buitengesloten.

Van uit het standpunt der directies beschouwd, is dit wel eenigermate begrijpelijk. Zelf een der strijdende partijen zijnde, zijn zij blind voor de ethische schoonheid der arbeidersbeweging en het idealisme hunner leiders, in wie zij slechts „gevaarlijke sujetten” zien; is hun streven een staking voor goed onmogelijk te maken en ons land aldus een geregeld spoorwegverkeer te verzekeren.

Maar zelfs zij, die op deze gronden van meening zijn, dat de ontslagen stakers voor den dienst bij de spoorwegen ongeschikt zijn, zullen thans mede moeten werken om hen een tijdlang financieel te steunen, hun daardoor gelegenheid gevende een andere betrekking te zoeken. Want men moge bij het Spoorwegverkeer een staking met alle macht en middelen onmogelijk willen maken, niemand zal toch à priori de staking in het algemeen verwerpen; — dit zou strijden met de meest elementaire beginselen der moderne economie en is een standpunt, dat zelfs niet door onze Regeering wordt gehuldigd.

En bovendien, het ongeschikt oordeelen der stakers voor eenige betrekking in de huidige maatschappij, staat consequent toegepast, gelijk met hun vooroordeeling tot een langzamen hongerdood!

Misschien zal men mij tegenwerpen, dat de laatste betoogen overbodig waren, dat niemand een zóó onlogisch en gevoelloos standpunt als een algemeene boycot der ontslagen stokers kan verdedigen. . . . Des te beter, ik wil het hopen! Maar dan is men ook zedelijk verplicht deze overtuiging door daden te bezegelen. Want het is duidelijk, dat het passief belijden ervan hier niet voldoende is, dat de bedoelde arbeiders er maar pover mee gebaat zijn, dat men hun recht tot werken in onze samenleving erkent, zoo men hen niet tevens in de gelegenheid stelt een ander bestaan te zoeken, hen gedurende een zekeren tijd althans voor de ergste armoede en ellende behoedt.

En daarvoor roep ik U aller hulp en medewerking in!

Het is mijn vaste overtuiging — en ik heb getracht deze zoo objectief mogelijk te verdedigen —, dat het geen

partij-kwestie meer is, waar het gaat om het bestaan, om het zijn of niet zijn van een duizend menschen, zoo mannen, als vrouwen en kinderen.

Geen partij, de liberale niet en de vrijzinnig-democratische niet, de antirevolutionnaire noch de Roomsch-Katholieke, kan voorschrijven, dat men als paria's uitstoot mannen, die hoogstens gedwaald hebben.

„Raddraaiers” worden zij genoemd, de voormannen dezer mislukte beweging; volgens mijn persoonlijke meening verdienen zij deze appreciatie geenszins, het ligt echter niet in mijn bedoeling hier de gronden, waarop deze overtuiging bij mij berust, nader uiteen te zetten.

Een ieder immers zal toch bij kalme overweging moeten toegeven, dat aan zulk een scheldnaam weinig waarde mag gehecht worden. Zoo hij zich tenminste een weinig objectiviteit weet eigen te maken en met de geschiedenis te rade gaat.

Waren dan in den beginne prins Willem I en Cromwell geen onruststokers in de oogen der Spanjaarden en Stuarts, en Luther en Mirabeau, Robespierre en Kossuth? En was zelfs Christus geen „raddraaier” in de oogen der pharizeërs en schriftgeleerden?

Er is hier slechts sprake van Humaniteit en Moraliteit! Thans storte ieder zijn penning met vreugde en liefde; hij verricht een menschwaardige daad, brengt leniging en verzachting, waar de ellende groot is.

Thans bewijze men voor alles „mensch” te zijn en late medelijden en barmhartigheid alle andere gevoelens overheerschen!

J. B. H. COENEN.

Steun voor de uitgesloten.

In overleg met de overige leden der voorloopige commissie hebben ondergeteekenden besloten, het inzamelen van steunpenningen voor de slachtoffers der spoorwegstaking voort te zetten onder de ingeschrevenen der P. S., die geen lid van het D. S. C. zijn.

A. W. KLOOS Jr.
B. R. BAKKER.
R. W. v. D. VEEN.
D. M. G. KOCH.

Tot heden heeft de inzameling een bovenverwachting grooten som opgebracht. Onzen dank aan de weinigen, die ons reeds nu door hunne royale giften in staat stelden, de som van f101,— te kunnen verantwoorden. Moge hun voorbeeld door nog vele anderen worden gevolgd!

Ingekomen: v. d. E. f10,—, R. W. v. d. V. f5,—, W. L. A. v. d. V. f22,50, A. d. S. f2,50, C. f5,—, S. f5,—, M. L. f10,—, J. N. Bl. f2,50, T. f1,—, ? f2,50, P. M. Q. f10. Mej. W. f10,—, W. J. f10,—, S. S. f5,—. Totaal f101.—
D. M. G. KOCK.

Steun voor de slachtoffers der jongste stakingen.

Ook voor het D. S. C. heeft zich een sub-commissie gevormd, die zich belast met de inzameling en verantwoording der van Corpsleden, ten bate der slachtoffers, ingekomen giften. Deze commissie bestaat uit de heeren:

P. L. DUBOURCQ.
J. G. BIJL.
H. J. VAN GEUNS.
J. B. VAN LOGHEM.
C. E. VAN DER STOK.

In de vaste overtuiging, dat een ieder, — welke ook zijn politieke richting moge zijn —, zal inzien dat hier hulp moet verleend worden, verzoekt de commissie dringend op de lijsten te teekenen, die voor dit doel zullen circuleren. Tevens verzoekt zij, voor zooveel mogelijk, de bedragen, waarvoor men teekent direct te willen storten; de resterende gelden moeten uiterlijk 5 Mei aan een der commissieleden overhandigd zijn.

De gelden zullen gezonden worden aan het Landelijk Comité tot ondersteuning: (A. W. Ammerlaan, Dr. Fred. van Eeden en Tj. Westra.)

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Nog slechts één deelnemer voor het polospel noodig.

Hierbij dringen wij er nogmaals bij een ieder op aan, voor wien tijd en geld geen beletsel kunnen opleveren, tot deelname aan het polospel. Waar dit zeer aantrekkelijke, nog-nooit-in-Nederland-gespeelde spel, zeker niet gering het succes van de Lustrumweek zal verhoogen, herhalen wij het verzoek der Maskerade Commissie aan U allen, aan wie het welslagen der aanstaande feesten ter harte moet gaan. Slechts één deelnemer is nog noodig om het team voltallig te maken, en zodoende het polospel door te laten gaan.

Voor hen, die eerst na het examen zouden willen beginnen te oefenen, is toch gelegenheid ter intekening. Hiervoor zullen eenigszins billijker condities, over een te komen met den piqueur Charles Kok te Haarlem, in aanmerking komen. Echter kan men het meedoen niet afhankelijk stellen van het al-dan niet-slagen voor het examen.

Vóór 8 Mei moet de beslissing genomen zijn; laat slechts de ernstigste redenen U van deelname onthouden.

De Senaat van het D. S. C.

SOCIALE AANGELEGENHEDEN EN WETENSCHAP.

Na den Strijd.

De met recht gevreesde en veelvuldig bestreden strafwetten zijn door de koningin bekrachtigd. De algemeene werkstaking, de onweerswolk, die sedert eenigen tijd dreigde aan den horizon van ons volksbestaan heeft zich boven onze hoofden ontlast. De nederlaag van Nederlands proletariaat is in alle opzichten volkomen. De aangerichte schade is nog niet te overzien en deze zal v. n. komen op de schouders der arme werkers. Afkeurenswaardig en verachtelijk is in mijn oog thans de houding der groote bladen, die niet voor den dag komen met een welgemeend beklag, doch met een schadenfreuden de linie der strijders langsgaan, om het aantal slachtoffers te tellen en zich er cynisch in verheugen, dat de wanhoopsdaad door de arbeiders werd beproefd. Velen betoogen, dat door de laatste gebeurtenissen de lucht is gezuiverd en een betere tijd zal aanbreken voor het Nederlandsche volk en bewijzen hiermee, of slechts te denken aan de oogenblikkelijke belangen van handel en nijverheid, of weinig begrepen te hebben van het karakter en den strijd der arbeidende klasse. Waarschijnlijk worden zij door beide dingen tot hun eenzijdig oordeel gebracht. Zeker, de werkgevers zullen in de eerste komende jaren hun dividenden en winsten niet meer beknibbeld zien door machtige vakorganisaties en zij zullen de handen weer vrij hebben, om, gedreven door onderlinge concurrentie of andere beweegredenen, nog meer van het leven der arbeiders aan hunne kapitalistische belangen dienstbaar te maken, daar aan de arbeiders de macht zal ontbreken om zelf eenigen invloed uit te oefenen op de voorwaarden, waaronder zij moeten werken. Maar zullen verbittering en wrok, die hiervan het gevolg zijn, niet een verderfelijken invloed hebben op de moraal van het grootste deel van ons volk? De klassestrijd zal niet verminderen, maar scherper en hardvochtiger worden; aan klassehaat (deze te betreuren en zooveel mogelijk te vermijden factor in den klassestrijd) nieuw voedsel worden gegeven, het vertrouwen der arbeiders in vooruitstrevende menschen en partijen der bourgeoisie ernstig geschokt zijn. Op hen, die werkelijk iets meenen te voelen voor het economisch en politiek zwakkere deel onzer bevolking, rust nu de plicht deze betreurenswaardige gevolgen der laatste gebeurtenissen te beperken, doordat zij den harten strijd en de toekomst der werkers bestudeeren en trachten te begrijpen, hun partij kiezen of hun de behulpzame hand bieden door mee te werken aan sociale hervormingen.

Na 31 Januari stonden de partijen scherp tegenover elkaar,

aan den eenen kant de arbeiders triumpheerend over de behaalde overwinning, aan den anderen het reactionnaire deel der bourgeoisie, dat zich aangetast gevoelde in zijne rechten en aan de krachtige arbeidersbeweging voor goed den kop wilde indrukken, zonder eerst te overwegen in hoeverre de drijfveeren dezer beweging recht van bestaan hadden. Had toen bij regeering en publiek de vaste wil bestaan om de spanning zooveel mogelijk weg te nemen, de verzoenende hand te bieden aan het proletariaat, een groote ramp zou aan ons volk voorbijgegaan zijn, treurige feiten zouden niet hebben plaats gehad. Dit wordt zelf in de „Nederlander” door den heer de Savornin Lohman erkend, maar voegt hij er aan toe: „De regeering mocht niet gedoogen dat eene spoorwegstaking als een Damocleszwaard onze maatschappij bleef bedreigen”. Hier tegen valt in te brengen zooals trouwens later door bijna iedereen is toegestemd, dat de eerste staking slechts slaagde door het bestaan van ernstige grieven, waarop sedert jaren geen acht was geslagen en bijgevolg door voldoende tegemoetkoming aan de klachten van het spoorwegpersoneel, een tweede spoorwegstaking zonder hulp van strafwetten onmogelijk gemaakt had kunnen worden. Jammer, dat het manifest en adres der XX beiden betrekkelijk weinig weerklank en veel tegenkating vonden en er zoodoende niet in slaagden de regeering tot andere gedachten te brengen. Zeker is het, dat door de onderdrukingsmaatregelen der regeering het volk is opgezweept en het Comité van Verweer ten slotte moest zwichten voor den drang der arbeiders, om door een grootsche daad protest aan te teekenen tegen de handelwijze der regeering. Dit comité had zeker verstandiger gedaan met hieraan geen gehoor te geven en zich te ontbinden, maar de anarchistische meerderheid in het comité zou hiermee zeker geen genoegen hebben genomen. Thans is het belangrijk enkele der oorzaken na te gaan, die er toe hebben meegewerkt, om het proclameeren der algemeene werkstaking tot een feit te maken.

Allereerst moet dan genoemd worden de ongemotiveerd vijandige stelling, die een deel der groote dagbladen (Nieuwe Courant, Handelsblad, Utrechtsch Dagblad, Standaard en Centrum) tegenover de arbeidende klasse in 't algemeen, de spoorwegmannen in het bijzonder na den 31^{en} Januari aannam. De gevaarlijke woorden van genoemde couranten, die getuigden van groote oppervlakkigheid, dienden slechts om de regeering te prikkelen tot het nemen van reactionnaire maatregelen, om de arbeiders en hunne organisaties verdacht en onpopulair te maken. Dit is voldoende gebleken. Werd niet van eed- en contract breuk beschuldigd, zonder dat men zelf wist, of deze werkelijk hadden plaats gehad; werden de ernstige grieven van het spoorwegpersoneel niet zooveel mogelijk bemantheld? Werd niet op misdadige wijze gescholden op het gemeene spoorwegvolk, dat na vele en vele jaren van trouwe plichtsbetrachting onder ergerlijke levensvoorwaarden en rechtstoestanden, één oogeblik gebruik maakte van het rechtmatige stakingswapen? Moest bovendien niet iedereen, de groote bladen inclusief, op den 31^{en} Januari toestemmen, dat zij zulks deden op een manier, die eerbied en vertrouwen inboezemde. Toch werden zij eenparig misdadigers genoemd, deze menschen, die in Amsterdam grootendeels opkwamen voor het goed recht der veemarbeiders, in andere plaatsen weer voor eigen belangen. Was het niet onverantwoordelijk de op zóó bewonderenswaardige wijze verkregen overwinning, n.l. erkenning der organisaties door de directiën, weer krachteloos te willen maken. Van verschillende kanten werd reeds opgemerkt, dat het wachtwoord der vereeniging van spoor en tramweg personeel in deze omstandigheden had behooren te zijn: bezadigde kalmte, afwachten wat zal geschieden. Door de bedreiging met een reuzenstaking, voordat nog iets van de plannen der regeering bekend was, gaf zij de laatste een wapen in de hand, bewees haar kracht te overschatten en zich te hebben laten ophitsen door de artikelen in enkele couranten.

Geschetter, oppervlakkigheid en algemeenheden waren na 31 Januari eigenlijk overal aan de orde van den dag, zooals het trouwens meer gaat bij dergelijke voorvallen, die plotseling ingrijpen in onze geregelde samenleving. Maar dit alles droeg er toe bij de spanning, wederzijdsch wantrouwen en misstemming aanmerkelijk te doen toenemen.

Genoeg is reeds gezegd over Dr. Kuypers strafwetten, zijn hatelijk militair vertoon, enz. Wanneer eene regeering tegenover de macht van het volk, slechts plaatst geweld van leger en strafwetten, het volk niet tegemoet komt in hun strijd, maar hen ruw afstoot, blijken ernstige botsingen altijd onvermijdelijk. Daarom draagt de regeering een groot deel der verantwoordelijkheid voor de uitgebroken algemeene

werkstaking, de daaruit voortgekomen schade, de groote menigte slachtoffers, die in ellende werden gestort en nog zullen worden. Ieder weldenkend mensch zal kunnen instemmen met de woorden van Troelstra bij zijne interpellatie „In deze tijden, wordt niet gewenscht een sterk gezag, maar een rechtvaardig gezag.” Door uitzicht te geven op spoedige naasting der spoorwegmaatschappijen door den Staat en daarbij tegemoetkoming aan de grieven van het spoorwegpersoneel, had de regeering mijns inziens de gespannen toestand zoo goed als geheel kunnen verhelpen.

Terecht werd er van alle kanten op gewezen, dat door eene spoorwegstaking een der hartaders van de maatschappij wordt aangetast, de spoorwegen een zaak van algemeen belang zijn. (In sociaal-democratische bladen vindt men achter het woord „algemeen” dan dikwijls tusschen haakjes het woord „kapitalistisch” geplaatst, welke opvatting mij zeer onjuist voorkomt.) In aanmerking nemende de noodzakelijkheid van een geregeld spoorwegverkeer is in de eerste plaats de zorg van een uitstekende behandeling van het personeel, voor de regeering een plicht maar aan den anderen kant is toch verhindering van solidariteitsstakingen op de spoorwegen in de meeste gevallen te rechtvaardigen. In 't algemeen had Dr. Kuypers, mijns inziens aan de overdreven solidariteits en andere ondoordachte stakingen, die in den laatsten tijd meer voorkwamen, paal en perk moeten stellen, natuurlijk getrouw blijvende aan zijne vroegere beginselen, allereerst beschermend de arbeidersklasse. Solidariteit, het besef, dat men zich soms voor elkaars belangen moet opofferen, voor elkaar in de bres moet springen en speciaal het gevoel der arbeidersklasse, dat zij eensgezind en met vaste wil voor haar belangen moet opkomen, vind ik een mooi en goed ding, een gelukkig verschijnsel na de staking op 31 Januari. Even verblijvend acht ik het evenwel, dat oorlog en militair geweld worden veroordeeld, maar uit een practisch oogpunt zou ik toch niet gaan meewerken, om ons land te ontwapenen, integendeel vind ik, dat ons leger versterkt en verbeterd moet worden.

Solidariteit werd in de vorige maanden een stakingsmotto, dat groote gevaren opleverde voor de vak-organisaties en de arbeiders.

Wessels wees er ook terecht in de „Havenarbeider” op dat door allerlei kleine stakingen de macht der arbeiders zeer ondermijnd wordt en deze armoede tengevolge hebben. Aan onverantwoordelijke stakingen had de regeering een eind kunnen maken door eene regeling van het arbeiderscontract, die in de eerste plaats de arbeiders economisch versterkt, in de tweede plaats een bepaalde opzeggingstermijn (b. v. 8 dagen) vaststelt, tevens geringe en uitvoerbare straf-bepalingen tegen overtreding.

De laatste bepaling zou een waarborg geweest zijn tegen overhaast en onnadenkend proclameeren van werkstakingen, de organisatie en patroons gelegenheid geven tot nadere onderhandeling en bij een staking, die recht heeft en voldoende is voorbereid, zeker geene aanleiding tot mislukking geven, zooals in Engeland, waar dergelijke bepalingen bestaan, duidelijk is gebleken. Volgens de troonrede hebben we van het tegenwoordige ministerie nog eene regeling van het arbeidscontract te wachten, maar als men hier toe nog werkelijk komt, is het te vreezen, in aanmerking nemende de huidige politiek van het ministerie, dat deze slechts het karakter zal hebben van een meerdere onderdrukking der arbeiders.

Met recht werd mijns inziens door den heer Drucker in de Tweede Kamer gewezen op de eigenaardige houding der liberalen. Eerst kwam zij uit rechtvaardigheids-gevoel krachtig op tegen de voorgestelde strafwetten, wat zoo sterk werd uitgedrukt in het adres der Liberalen Unie aan de Tweede Kamer, maar daarna lieten zij zich paaien door een paar geringe concessies der regeering, een maatregel van bestuur, waarvan zij eerst den inhoud nog niet eens kenden. Trouwens de liberalen hebben er zelf wel op gewezen, dat zonder staatsexploitatie, bij voorbestaan der concurrentie tusschen de beide maatschappijen, vooral eene bevredigende regeling der loonen tot de onmogelijkheden behoort. De houding der liberalen, hondsche rancune maatregelen van de directiën der Spoorwegmaatschappijen, adressen der werkgevers aan de Tweede Kamer wijzen er op, dat het het grootste deel der vertegenwoordigers van het kapitaal er om te doen was, om eene beslissende worsteling met de arbeiders uit te lokken, om den strijd over de geheele linie uit te vechten, zooals een inzender in de N. R. Courant zelfs openlijk zegt.

Ten slotte heeft het revolutionnaire drijven van enkele anarchisten er veel toe bijgedragen, het volk overmoedig

te maken, onnoodig de hartstocht op te wekken, zoodat b. v. later eene behoorlijke leiding der beweging door het Comité van Verweer totaal onmogelijk bleek.

Niet langer stilgestaan bij de vele oorzaken, die maakten, dat het Comité van Verweer het noodzakelijk oordeelde de werkstaking voor Spoorweg en transport bedrijven en later de algemeene werkstaking te proclameren. De overhaaste behandeling der wetten voor Paschen en de uittartende woorden van Talma en Pastors in de Tweede Kamer, hebben er ten slotte het hunne nog toe bijgedragen.

Zondagnacht werd de staking voor de spoorwegen en transportbedrijven geproclameerd, om te verkrijgen intrekking der dwangwetten en invoering der door de Spoorwegorganisatie voorgestelde regeling der loonen, diensturen, enz. De proclamatie geschiedde tegen de raadgevingen der sociaal-democraten en het advies van Oudegeest en Vliegen in. Natuurlijk moest ieder weldenkend Sociaal-democraat tegen deze staking zijn.

Als politieke staking kon ieder, die maar eenigszins op de hoogte was, inzien, dat zij haast geen kans van slagen had; als economische staking beloofde zij evenmin veel resultaat te geven, daar aan de tegenpartij te veel gelegenheid was gegeven zich te wapenen, de arbeiders te verdeelen, het spoorwegpersoneel door schoone beloften en ernstige dreigementen te dwingen om ontrouw te zijn aan hunne organisaties. Bovendien waren de eischen, zooals zij daar lagen, zonder staatexploitatie in te voeren, onmogelijk in te willigen door de maatschappijen, hoe billijk deze eischen ook overigens mochten zijn. Daar hier dus van een bereikbaar doel geen sprake was en het grootendeels te doen was om de algemeene werkstaking zelve, die dus niet meer middel, maar doel was, moeten we de uitgebroken staking qualificeeren als een bij uitstek anarchistische daad, die zelfs niet eens bij machte bleek een groot protest der arbeiders tegen de indringing der verfoeilijke strafwetten te zijn, maar den indruk gaf van groote verdeeldheid en zwakheid der arbeiders-organisatie.

Dit neemt niet weg, dat toen de slag eenmaal gevallen was, het besluit tot staking door het Comité van Verweer genomen, de sociaal-democraten tegenover het arbeidende volk zedelijk verplicht waren hun steun te geven aan de onderneming, om deze zoo mogelijk gedeeltelijk nog te doen slagen. Toen evenwel uit de debatten in de kamer bleek, dat aanneming der onveranderde wetten zeker zou plaats hebben en verdere voortzetting der staking slechts vermeerdering van het aantal slachtoffers zou zijn, moest alle steun aan de staking onzeggend worden en had het Comité van Verweer beslist de staking moeten opheffen, maar de anarchistische meerderheid in dit Comité was hiervoor natuurlijk een hinderpaal. Nu de staking werkelijk opgeheven is, lezen wij in de couranten nog berichten van anarchistische woelingen, voortzetting van stakingen, die waarschijnlijk weer veel nieuwe slachtoffers zullen eischen. Welk eene verantwoordelijkheid moeten thans Domela Nieuwenhuis en zijne handlangers op zich voelen rusten voor de rampen, die nu de Nederlandsche arbeiders, in 't bijzonder de spoorwegmannen treffen. Voor de S. D. A. P. is thans het oogenblik gekomen, om krachtiger dan ooit tegenover de hoogst desorganiseerde anarchistische elementen in de arbeiderswereld stelling te nemen.

Ten slotte een wensch: Moge er in ons geheele land geprotesteerd worden tegen de laaghartige wraaknemingen der spoorwegdirectiën tegen het personeel, dat zich zóó moedig opofferde in zijn strijd voor beter levensvoorwaarden en rechtstoestanden.

Zutphen, 12 April.

v. d. F.

De helpers in de staking.

Een kort woord en mijne meening over deze menschen. Ik vind deze staking dom en onverstandig; ik ben tegen alle revolutie en ik vind deze staking revolutionair; maar wie heeft de arbeiders jarenlang beleedigend en minachtend behandeld en hen getart tot deze handelingen? wie geeft den arbeiders geen stemrecht en ontnemt hun daarmee de wettige manier van verweer, hun geen ander wapen latende dan staking en geweld? Laten zij die de maatschappijen helpen, zich deze vragen voorleggen en ze zullen de oorzaak van dezen beroerden tijd niet zoeken bij de arbeiders.

Onder de helpers heeft men 2 soorten. Een kleine categorie voelt, dat ons land op deze manier naar den kelder gaat en enthousiast voor ons land, willen zij Nederland

helpen. Deze menschen moeten we hoogachten, want alle enthousiasme is mooi. Ze zijn echter kortzichtig, want geen land gaat zekerder naar den kelder, dan dat met een kruiperige, degenererende, tuberkuleuze arbeidersbevolking, levend in armoede en ellende. Ik vraag u: zoudt gij u jaar in jaar uit laten trappen en beleedigen? Zeker niet.

Er is echter nog een tweede categorie, je ware onderkruipers, ploerten, die zich in dezen tijd een baantje willen verzekeren; egoïsten, die recht of onrecht aan hun zool lappen. Laten wij deze lammelingen onthouden en ze steeds wantrouwen hun heele leven door.

D. DE IONGH WZN.

Fabeltje.

Er was eens een wolf, een oude, zeer geleerde wolf, die vèrweg leefde, ergens in Italië.

Veel had die wolf nagedacht over wat andere dieren te hoog was en zijn deel was wijsheid, als van geen ander. Wat hem in den kop gewoeld had en tot klaarheid was gekomen dank zij zijn geloof in der dieren Maker, wat zij daarvoor erkenden althans, stelde hij te boek.

Lang reeds was die wolf dood, toen ook andere diersoorten zich rekenschap gaven van zooveel, dat hun wonderdadig voorkwam. En onder hen was vooral een, de beer, die in Duitschland leefde, die uitblonk. Hij schreef kritisch over het gezonde dierenverstand en was dan in zijn conclusies het heelemaal niet met den geleerden wolf eens.

In nog later tijden, waren er weer andere dieren, die filosofeerden en of wel het eens waren met den wolf, wiens ouderdom indertijd hem zacht gemaakt had en zijn tanden stomp, of met den ruigen, zwaarpoetigen beer, of ook weer heel-en-al anders dachten.

Tot op een goeden dag — kèf, kèf — een nietig hondje, dat ook wel eens de denkbeelden van den geleerden wolf had gelezen en in het boek van den beer had gebladerd en dat met zijn hondenverstandje niet beter wist of hij kon zich — kèf — ook wel tot de filosofen rekenen — kèf —, opstond.

„Die beer — wáf — is een onbehouwen ruwe klant — wáf wáf — en weet er niets van, dat zeg ik — wau wau — en ik ben ook van het geslacht van dien heiligen wolf, die het wel wist; en kom nu eens aan me — wàwàwàwàwáf. —”

Zoo wau-de het diertje en stond te trillen op zijn zwakke pootjes.

De haan, die van zijn soortgenooten het gekraai niet velen kan zonder zelf te beginnen, kon dat keffen heelemaal niet uitstaan en begon te kraaien uit alle macht.

Nóg harder kefte het hondje en beet naar den haan, wiens kam wit was. Dat ging zoo een poosje door en gaf per klaarlijkheid een leven als een oordeel, tot de haan zei; „Ik schei er uit, ik antwoord op jouw gekef niet meer met kraaien” en..... kukelekú, kukele-kukele kuuue, kukelú kuuu-èg, klonk het.

Het hondje kefte natuurlijk nog even en toen was de strijd uit? Neen; het hondje had al getoond streekjes te hebben, bij het bijten naar den haan, toen hij hem niet overkeffen kon, of toen het in valschen toon keffend den haan verweet niet zuiver te kraaien. En het venijnige hondje, dat naar den naam „fiksje” geluisterd had, ging onder een anderen naam weer aan het keffen.

De andere dieren, als de haan zoo vurig niet, wien het keffen eigenlijk verveelde, omdat ze er het nut niet van zagen, keken toe: de luiaard rekte zich, de kat joeg muizen, met wie ze een veete had, de aap vlooid zijn jongen, — kortom, elk had zijn bezigheden en achtte het keffende beetje niet.

Doch de vos, een schrander dier, dat onder de dieren een eerste plaats innam door zijn rusteloos over allerlei erven zwerven, vond, dat het hondje, dat blafte, hoewel het niet beet (het had te zwakke tandjes, och arm) wel eens verteld mocht worden, dat zijn keffen verstandige dieren toch niet hunne meening zou doen veranderen.

En zulks deed Reintje; evenwel het hondje blafte al door en preekte zelfs, o omgekeerde wereld den vos de passie!

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 23 APRIL 1903.

Nu kwamen toch ook een paar dieren, die mede het erf bewoonden, waarop het hondje zoo te keer ging, van welk erf het keffertje zelf eens had verklaard onder het keffen, dat het eigenlijk de plaats niet was om dit te doen, op het lawaai af. En omdat het nijldige diertje, zoo beestachtig vervelend kefte, lieten ze het de tanden zien: „We verstaan je geblaf niet, 't is ons te geleerd, pak je dus weg!”

Of het hondje het deed? De fabel meldt het niet, misschien kan dat nog eenmaal de opvolger vertellen van

FLORIAN II.

UIT DE STUDENTENPERS.

De Vox Studiosorum en het intellect.

Het is de traditie geworden van ons Utrechtsch collega-organ, de Vox Studiosorum, dat zij zou zijn de tribune voor het zuivere intellect, dat zij, ver van subjectieve opvattingen, ver vooral van kleingeestigheid en kruidenierenzin, hoog houdt de zuivere Rede, om der wille van die Rede. Het is het zoeken naar de zuivere, objectieve waarheid en wijsheid, dat de Vox zich aldus ten doel stelt, — „de Vox”, zegt de hoofdredacteur, de heer van Gorkum, in het eerste nummer van den 39sten jaargang, „smeekt nederig, dat haar het Intellect gegeven worde, dat zij het Begrip moge krijgen.”

Lieden, die zoo spreken en schrijven, stellen zich aldus op een zeer hoog plan van aanschouwing. Wie het Intellect vereert om het intellect, moet daarin zien iets zeer groots en zeer hoogs; iets, waarnaar te streven uitsluitend doel kan en moet zijn; zij zoeken naar het wezen der dingen en stellen zich buiten den schijn, dat is buiten, of liever boven de bedriegelijke wereld, die hen omringt. Zij nemen op zich het trachten naar zoo volmaakt mogelijke objectiviteit, die immers alleen tot waarheid leiden kan, dat wil in het maatschappelijke zeggen: zij laten los elk vooroordeel, en beoordeelen elk verschijnsel voor zich naar zijne innerlijke waarde, die ze uit de absolute begrippen der objectieve waarheid construeeren.

Het is waarlijk noodig, dezen laatsten eisch van objectiviteit aan den „intellectueel” te stellen, in de eerste plaats, omdat hij volgt uit zijn streven naar objectieve waarheid in alle dingen; in de tweede plaats, omdat hij met een beroep op het bestaan dier objectieve waarheid, het beweren diergenen weerlegt, die zeggen, dat zijn partij-kiezen aan de ééne of aan de andere zijde in den maatschappelijken strijd, niet gevolg is van objectief, dat is dus slechts op zuivere rede gebaseerd onderzoek, maar van wat zij gewoon zijn te betitelen met den naam van klasse-instinct en klasse-vooroordeel.

Het zijn de sociaal-democraten, en ik kan hierin tot op zekere hoogte met hen meegaan, die beweren, dat het standpunt, waarvan geredeneerd wordt, niet wordt bepaald door objectieve beschouwing, maar in laatste instantie door wat ik zou willen noemen vooroordeel, wortelend in klassebegrippen, dat dus het zoogenaamd streven naar objectieve waarheid, tenminste wanneer het maatschappelijke quaesties betreft, eene illusie is.

En wanneer enkele voorbeelden eene stelling bewezen, dan zou deze stelling zeker onweerlegbaar zijn voor wie kennis nam van wat de uiterst intellectuele en objectieve Vox Studiosorum te dezen in den laatsten tijd te lezen geeft. Reeds wees ik op de artikelen van de heeren Beumer en van Gorkum in een voorgaand nummer, waarin, zonder eenige motiveering, een aan de tegenpartij zoo vaak verweten gebruik werd gemaakt van adjectiva en nomina odiosa, die weinig blijk geven van het hooge plan van beschouwing, dat de schrijvers innemen. Thans is het een artikel in de Vox van 2 April, getiteld „Op de Leestafel”, dat een eigenaardigen kijk geeft op de objectiviteit van den hoofdredacteur en meteen van die der Utrechtsche studentenwereld.

Het is den schrijver van dat artikel, noch iemand anders kwalijk te nemen, wanneer hij „het Volk” niet of ten minste niet geregeld leest, maar hij mag dan tevens geacht worden, niet in staat te zijn objectief over dat blad te oordeelen;

zijn zoeken naar objectieve waarheid is in dat opzicht nog niet afgeloopen, en het past den objectieven, in dit geval te zwijgen. In geen geval spreekt hij een oordeel uit, als hij de te beoordeelen zaak „slechts mag genieten uit citaten en uit bestrijding”, zooals, volgens den heer v. G., hij en zijn mede studenten, die zich tot nu toe van „het Volk” op de leestafel moesten spenen, gedaan hebben. Vooral ook vermijdt de objectieve het gebruik van adjectiva, die men scheldwoorden zou kunnen noemen. Dit doet den heer v. G. niet. Hij zegt er van:

„Het is allerellendigst van toon, verfoeilijk van inhoud, het richt ontzaggelijk veel kwaad aan; het is een schendblad: het is een duivelsch-slim alledags-krantje.”

Zeer juist zegt de schrijver eenige alinea's verder:

„We kunnen niet volstaan met „het Volk” een schendblad te noemen.” Ik zou erbij willen voegen, dat men daarmee niet alleen niet mee volstaat, maar er zelfs in 't geheel niet verder mee komt. Maar, vraag ik me af, wat drijft den intellectueelen heer v. G. er toe, een blad een schendblad enz. te noemen, zoo maar zonder enig bewijs of citaat ja zelfs vóórdat hij 't behoorlijk kent? Zou hier sprake zijn van een zeer subjectief gevoel van vijandschap? En als de schrijver dan er op laat volgen: „wij moeten argumenten hebben om het bestrijden,” dan vraag ik weer: waar blijft uw objectiviteit, als ge van een zaak vooropstelt dat ze bestreden moet worden, en vervolgens gaat zoeken naar de argumenten voor die bestrijding.

Ik heb altijd gemeend, dat voorwaarde voor elk objectief oordeel voorafgaand veelzijdig onderzoek was, bij den heer v. G. schijnt het onderzoek eerst na 't oordeel te komen.

Wat de heer hoofdredacteur verder schrijft wijst ook op deze eigenaardige verwarring: „Onder de velen, die het min of meer wenschelijk vinden, en er geen bezwaar inzien dat „het Volk” op de Kroeg zou komen te liggen, zijn weinig socialisten en veel anti-sociaal-democraten, velen die zich graag gereed zouden maken om toe te treden tot het geharnaste heer der bestrijders van het revolutionnaire gevaar, velen, die zich wetenschappelijk daarop willen voorbereiden en zich vooraf rekenschap willen geven van den grond, waarop zij staan,” en „wij moeten later aan de arbeiders kunnen zeggen, waarom of „het Volk” niet deugt, en waarom het hen bedriegt, en hoe het komt, dat het zoo onbeschoft en irritant van toon is.”

Zouden dit geen kleine afwijkingen zijn op het gevaarlijke pad der subjectieve opvattingen, die „het intellect” zoo heet te schuwen? Zou hier niet een klein weinig vooropgesteld oordeel zijn, dat een onpartijdige beschouwing in den weg staat? Zou het voor eene objectieve beoordeeling wel wenschelijk zijn, om, vóórdat men zich „rekenschap gegeven heeft van den grond waarop men staat” ten opzichte van eene zaak, te verklaren, dat men die zaak slechts wenschte te kennen, om ze te kunnen bestrijden, en om andere menschen mee te deelen, dat ze in dat opzicht bedrogen worden. Hier, zooals in meer artikelen van den geachten hoofdredacteur laat de zuivere rede hem in den steek, verdrongen als zij is, door wat ik in 't begin al noemde „vooroordeel” en waarbij ik meen te mogen voegen „ontstaan uit klassebegrippen”.

En hiermede heeft de Vox Studiosorum, althans wat haren hoofdredacteur betreft, haar hoog standpunt van orgaan der intellectueelen verlaten en is afgedaald tot den rang van wat verschillende harer inzenders „een gewoon schendblad” zouden noemen, omdat het, zonder nader bewijs scheldwoorden gebruikt en oordeelen uitspreekt, die het niet verantwoord kan, en heeft zij hare traditie tot een ijdel praatje gemaakt.

S.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

Vrijdag 24 April viert EDUARD EILBRACHT zijn 50-jarig jubileum als bediende aan de Polytechnische School.

Prijsvraag voor een ontwerp FEEST-GEVELVERSIERING

in verband met de aanstaande Lustrumfeesten,
uitgeschreven door den uitgever J. WALTMAN Jr.

De Jury, bestaande uit de Heeren Prof. H. EVERS, Prof. J. F. KLINKHAMER, T. K. L. SLUYTERMAN en J. J. R. DE WETSTEIN PFISTER vergaderde hedenavond ter beoordeeling van de 7 ingezonden ontwerpen.

De Jury kende den 1sten prijs toe aan de inzending onder het motto „?“, die bij de opening van het naam-briefje bleek te zijn de Heer S. SNUYF Jz.; terwijl de 2de prijs werd toegekend aan het ontwerp onder motto „om de goede zaak“, inzender de Heer S. SNUYF Jz.

De Jury meent nog een eervolle vermelding te moeten toekennen aan het ontwerp „Voor Jan Student, I. O. Vivat“, waarvan de inzender verzocht wordt zijn naam bekend te maken aan den prijsuitschrijver.

De verschillende teekeningen zullen dezer dagen ter bezichtiging worden gesteld.

AGENDA.

DELFT.

Maandag 27 April. Stads Doelen. Rotterdamsch Tooneel-gezelschap, 12e abonn.-voorst.: „Lotos“, gevolgd door „De dochter van Jefta“; 7½ uur.

Maandag 4 Mei. Logezaal, Choorstraat 16a. Theosofische Vereeniging. Voordracht door den heer Johan van Manen, over: „Het astraalgebied, zijn bewoners en verschijnselen“; 8 uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 24 April. Ned. Tooneel: „Opstanding“; 8 uur.

Zaterdag 25 April. Fransche Opera: „La Bohème“; 8 uur.

Zondag 26 April. Dierentuin: Laatste Matinee van de Fransche Opera; 2 uur.

Schouwburg: Matinee ten bate van de Maatschappij „Apollo“; 1½ uur.

Kunstkring: Matinee; 2 uur.

Maandag 27 April. Kunstkring: Concert van Hack, Van Isterdael en Textor, met medewerking van Marceline de Vries; 8 uur.

Woensdag 29 April. Diligentia: Concert van de heeren Hayot, Touche, Denayer en Salmon; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 24 April. Groote Schouwburg: „Flachsmann als hoofdonderwijzer“; 8 uur.

Harmonie (gr. zaal). Maatsch. tot Bev. der Toonkunst: „Le déluge“; „Requiem“; 7½ uur.

Zaterdag 25 April. Nutszaal: Uitvoering; 8 uur.

Dinsdag 28 April. Harmonie (gr. zaal). Gemengd Koor: „Les Willis“; 8 uur.

ADVERTENTIEN.

De Delftsche Stoomververij en
Chemische Wasscherij

VAN

A. F. BOSMAN, Oude Delft 72,
bericht dat hij zich tevens heeft ingericht tot het
**Fijn- en Glansstrijken van Boorden
en Manchetten.**

UITSTOOMEN VAN WITTE VESTEN ENZ. ENZ.
— Spoedige aflevering. —

Restaurant J. L. BÜHLER,
Houttuinen 2, Delft.

Specialiteit in:

FRANZISKANER LEISTBRÄU.
PILSENER-URQUELL.
BIERHANDEL. WIJNHANDEL.

Levering aan huis van prima
BORDEAUX-, RIJN-, MOEZEL-, CHAMPAGNE-
en MORGENWIJNEN,

tegen concurreerende prijzen.

WINTERSHOTELS.

DEJEUNERS, DINERS en SOUPERS.
WARME en KOUDE DAG- en AVONDSHOTELS.

ZEEUWSCHE OESTERS.

Geopend tot 2 uur 's nachts.

Het weekblad „De Nederlandsche Sport“ ligt
ter lezing.

Dr. A. TOXAPEUS,
Markt 7.

REPETEEREN:

Analyse, Analytische meetkunde,
Beschrijvende meetkunde, Mechanica.

IJ. VAN WOERDEN,
Choorstraat 11 Telefoon 203
DELFT.

Speciaal ingericht voor de verzending van **prima**

versche Kievits Eieren,

tegen concurreerende marktprijs.

Vlugge bediening.

Nette verpakking.

Bierbrouwerij **Ijsfabriek**
P

voorheen **A. VAN BERCKEL & ZONN.**

SPECIAL

PILSENER BIER.

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

Levering van Déjeuners, Dinners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement.

Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

Pilsener Urquell. Franziskaner Leistbräu.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.